

Salon kaupunki
kirjaamo@salo.fi

Viite: Lausuntopyyntö 7.9.2022

Lausunto kaavan valmisteluaineistosta, Keskitalon ranta-asemakaava, Salo

Lausunto koskee kaavaluonnosta, joka on päivätty 1.7.2022.

Kaava-alue sijaitsee Salossa Perniön ja Matildan välillä, n. 30 km Salon keskustasta etelään. Suunnittelualan pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja rantaviivaa on 1,1 kilometriä.

Kaavaluonnoksessa alueelle osoitetaan yhteensä viisi vapaa-ajan asuinrakennuksen omarantaista rakennuspaikkaa sekä maa- ja metsätalousaluetta.

Suunnitteluala on rakentamaton ja alue on metsätalous- sekä virkistys- ja metsästyskäytössä. Vastarannalla on loma-asutusta ja uimaranta.

Suunnittelualuetta rajaava Kirakanjärvi sekä osittain suunnittelualueella sijaitseva puro Myllyoja kuuluvat Laukanlahden valuma-alueeseen. Laukanlahti on osa Kiskonjoen Natura 2000 -aluetta.

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa eikä yleiskaavaa. Kaavoitusta ohjaa maakuntakaava. Myllyoja on osoitettu maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäväksi suojelukohteeksi. Suunnitteluala kuuluu maakuntakaavassa loma-asutuksen mitoittamasta osoittavaan osa-alueeseen 3, jolla on sallittua rakentaa enintään 3–5 loma-asuntoyksikköä/km ja jolla vapaan rannan osuuden tulee olla vähintään 50 % rantaviivasta. Alue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä matkailun ja virkistyskehittämistarpeita (MRV). Suunnitteluala sijoittuu Matkailun, retkeilyn ja virkistyskehittämisen kohdealueen reunalle. Suunnittelualan halki kohti Kirakanjärven eteläisintä kohtaa kulkee maakuntakaavan ohjeellinen virkistysreitti. Noin sadan metrin päässä vastarannalla sijaitseva uimaranta on maakuntakaavassa osoitettu virkistyskohteeksi.

ELY-keskuksen kannanotot

Ilmastovaikutukset

Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen on syytä sisällyttää kaavan vaikutusarviointiin. Ilmastovaikutuksia yleisesti seuraa mm. rakentamattoman metsämaan ottamisesta käyttöön ja rakennusten energiankulutuksesta. Maaston ja kasvillisuuden käsittelyllä ja rakentamisella on vaikutusta hiilivarastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Luonnoksen määräys ”Alueella on huomioitava ympäristön käsittelyssä kestävän kehityksen mukaiset tavoitteet” on tavoitteiltaan hyvä, mutta liian epätarkka. Määräysten tulee olla yksiselitteisiä. Kaavaluonnoksen määräykset puuston säilyttämisestä ja maisematyöluvasta tukevat kestävän kehityksen tavoitteita ja maiseman säilymistä. Kestävyystavoitteita ja ratkaisuja on hyvä avata kaavaselostuksessa.

Rakentamisen mitoitus ja rakennuspaikkojen sijainti

Vastarannan asutus ja uimaranta tulee ottaa huomioon rantamitoituksessa yleisen käytännön mukaisesti. ELY-keskus suosittelee tutkimaan loma-asunnoille sellaisia sijoitusvaihtoehtoja, joissa ei heikennettäisi uimarannan maisema-arvoja. Vaikutukset rantamaisemaan ja uimapaikan viihtyisyyteen on syytä arvioida. Virkistykseen osalta on hyvä arvioida myös vaikutus maakunnalliseen ulkoilureittiin.

Luonnonsuojelu

Alueella on tehty luontoselvitys, jossa on tarkasteltu erilaisten luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta erityisen arvokkaiden alueiden esiintymistä suunnittelualueella. Luontoselvityksessä ei ole mainintaa, onko alueella tarkastettu luontodirektiivin liitteen IV lajien liito-oravan tai viitasammakon esiintymistä. Alueen metsät eivät ole valtaosin liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä, mutta mänty-kuusisekametsän kuusivaltaisuudesta ja/tai lehtipuiden esiintymisestä riippuen em. alue tai lehtipuuvaltainen rantametsäkaistale voisi olla liito-oravalle soveltuvaa.

Kirakanjärvestä laskeva Myllyoja on maakuntakaavassa S-alueena eli suojelualueena. Kohde on luokiteltu maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaaksi luontokohteeksi. Maakuntakaavan kohdekuvauksen mukaan ”*Maisemallisesti ja kasvitieteellisesti arvokas Myllyoja alkaa Kirakanjärvestä ja laskee noin kilometrin päässä olevaan lampareeseen. Vesi on hyvälaatuista ja kirkasta. Kasvistossa esiintyy mm. harvinainen tatarvita. Lisäksi puron varrella kasvaa kotkansiipeä, maariankämmeä ja liekoja*”. Maakuntakaavan kaavamääräyksen mukaan ”*suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä*”. Myllyojaa koskevan asemakaavaluonnoksen kaavamääräyksen mukaan ”*alue on*

säilytettävä luonnontilaisena” turvasi toteutuessaan luontoarvot. Jotta luontoarvojen säilyminen voitaisiin varmistaa, tulisi Myllyoja esittää kaavakartassa luo-merkintää selkeämmin erottuvalla SL/S-merkinnällä. Tämä varmistaisi kaavan tavoitteen toteutumisen luonnoksen luo-merkintää paremmin. Kaavojen luo-alueille osuvat hakkuut eivät useinkaan tule Metsäkeskuksesta ELY-keskukselle kommentoitavaksi suojeluarvojen osalta. Tällaisella arvokohteella ELY-keskuksen osallistuminen toimenpiteiden toteuttamisen mahdollisuuden arviointiin olisi ehdottoman tärkeää, mikä puoltaa SL/S-merkinnän käyttöä kohteella.

Metsäkeskuksen avoimen aineiston mukaan Myllyojan varsi on metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Metsäkeskuksen määrittämä elinympäristörajaus ulottuu jokivarresta etäämmälle kuin kaavakartassa esitetty luo-rajaus. Maakuntakaavan kohdekuvauksen mukaan suojelukohde kattaa sekä Myllyojan vesiuoman että sen ympäristön kasvillisuutta. Aluevarauksen laajuutta tarkasteltaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että alue on sisällytettävä kaavaan riittävän suurena rajauksena luontoarvojen säilyttämisen näkökulmasta. Myllyojalle ja sen ympäristön kasvillisuudelle on osoitettava aluerajaus, jolla kohteen luontoarvot säilyvät, vaikka kohteen ulkopuolella toteutettaisiin valaistus- ja kosteusolosuhteita muuttava avohakkuu. Luonnoksen rajausta altistaisi myös säilytettäväksi aiotun kohteen luonnontilaa heikentäville muutoksille, jollei kohteen luontoarvojen säilyttämistä huomioida toimenpiteissä myös luo-rajauksen läheisyydessä.

Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden osalta kaavaselostuksessa todetaan, että ranta-asemakaavassa on otettu huomioon luonnonsuojelu. Kaavan toteutumisen vaikutusten arvioinnissa ei kuvata, että kaava aiheuttaa alueella luonnon monimuotoisuuden vähenemistä ja metsäalan vähenemistä. Suunnittelualue on pieni (20 ha), mutta prosentuaalisesti nykyisin metsämaana olevasta alueesta noin 15 prosenttia siirtyisi rakennusalueeksi, jolloin kaavalla on osaltaan haitallisia vaikutuksia metsä- ja rantaluonnon monimuotoisuuteen. Suomi on hyväksynyt EU:n biodiversiteettistrategian, jonka tavoitteena on pysäyttää luontokato ja kääntää luonnon monimuotoisuus elpyvään suuntaan 2035 mennessä. Tämä edellyttää strategian mukaisesti luontoarvojen säilyttämisen parempaa huomiointia kaikessa toiminnassa.

Maisema- ja luonnon monimuotoisuusvaikutusten vähentämiseksi ELY-keskus suosittelee osoittamaan rantaan MY-alueen, jolla avohakkuut kielletään. Erilaisten elinympäristöjen vaihettumisvyöhykkeet ovat erityisen tärkeitä luonnon monimuotoisuuden kannalta. Ranta-alueen arvoja huomioivalla maankäyttöohjeistuksella voidaan samanaikaisesti vähentää vaikutuksia sekä luonnon monimuotoisuuteen että

maisemaan. Kun nykyään metsämaana olevalle alueelle osoitettaisiin rakentamisaluetta, voitaisiin tämän maankäyttömuodon muutoksen haitallisia luonto- ja maisemavaikutuksia kompensoida kaavamääräyksellä, joka huomioisi nykytilannetta paremmin säästyvän rantavyöhykkeen arvot. Määräys konkretisoisi myös kaavan yleistavoitteita, sillä kaavan yleismääräyksen mukaan alueella on huomioitava ympäristön käsittelyssä kestävän kehityksen mukaiset tavoitteet. Luonnon monimuotoisuuden säilymisen edistämiseksi ELY-keskus suosittelee harkitsemaan myös suunnittelualueen luoteisosan vanhan metsän alueen (80-100 vuotiasta männikköä) sisällyttämistä kaavaan säästettävänä S-/luo- alueena.

Lausunto on laadittu yhdessä luonnonsuojeluyksikön kanssa.

yksikönpäällikkö

Risto Rauhala

ylitarkastaja

Emilia Horttanainen

Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa

TIEDOKSI

Varsinais-Suomen liitto

Tämä asiakirja VARELY/6239/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6239/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Horttanainen Emilia 17.10.2022 07:53

Ratkaisija Rauhala Risto 17.10.2022 08:12

Lausunto Keskitalo -ranta-asetemakaavaluonnoksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 28.09.2022 § 108
3801/10.02.04/2022

Valmistelija

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki,
janne.ranki@salo.fi, puh. 02 778 2300, ympäristönsuojelupäällikkö Heidi
Veck, heidi.veck@salo.fi, puh. 02 778 7800, terveystarkastaja Sami Saari,
sami.saari@salo.fi, puh. 02 778 4607

Maanomistaja on käynnistänyt ranta-asetemakaavan laadinnan Perniössä
Kirakanjärven rannalla sijaitsevalla kiinteistöllä **734-653-1-81** Ylönkylä.

Suunnittelualueella on rantaviivaa noin 1,1 km ja suunnittelualueen pinta-
ala on yhteensä noin 20 hehtaaria.

Suunnittelualueella ei ole voimassa yleis- eikä asetemakaavoja eikä siellä
ole rakennuksia. Maakuntakaavassa alue on osoitettu maa- ja
metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Suunnittelualue kuuluu
maakuntakaavan loma-asutuksen mitoituksen osa-alueeseen 3, jonka
suunnittelumääräyksen mukaan rantakilometriä kohden saa osoittaa 3-5
rakennuspaikkaa ja rakentamattomaksi jäävän rannan osuus tulee olla
vähintään 50 % kokonaisrantaviivasta. Suunnittelualueen eteläpuolelle on
osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti. Maakuntakaavassa osoitettu suojelukohde
Myllyoja (sl 422) sijaitsee osittain suunnittelualueella.

Suunnittelualueelle on tarkoitus osoittaa viisi vapaa-ajan asuinrakennuksen
omarantaista rakennuspaikkaa sekä maa- ja metsätalousaluetta.

Ranta-asetemakaava Keskitalo on laatimisvaiheen kuulemista varten (MRA
30§) nähtävillä 12.9.- 14.10.2022 välisen ajan osoitteessa
www.salo.fi/rantaasetemakaavat.

Maankäyttöpalvelut pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa
kaavaluonnoksesta.

Rakennusvalvonnan kannanotto:

Saunan rakennusala on melko kapea, joten on olemassa riski, ettei sauna
sovi maastollisesti kapealle rakennusalueelle. Lisäksi saunan rakennusalat
menevät rakennuspaikalta toiselle, jolloin vierekkäiset saunat saattavat
tulla lähekkäin toisiaan. Viihtyisemmän lopputuloksen varmistamiseksi
saunat tulisi ohjata mahdollisuuksien mukaan kauemmas
rakennuspaikkojen rajasta.

Ympäristönsuojelun kannanotto

Jätevesienkäsittelyn osalta kaavamääräyksen tulisi kuulua:

”Jätevedet tulee käsitellä ympäristönsuojelulain ja kunnallisten määräysten
mukaisesti siten, ettei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.”

Jätevesien käsittelyä koskevat säädökset ovat ympäristönsuojelulaissa
eivät jätevesiasetuksessa.

Lisäksi ympäristönsuojelu katsoo, että koska kaava-alueella ei ennestään
ole rakentamista, tulisi tonteilla välttää maanpinnan muokkausta muilla
kuin rakennusten ja ajoteiden kohdalla. Piha-alueet tulisi säilyttää
mahdollisimman luonnonmukaisina.

Ympäristöterveydenhuollon kannanotto

Kirakan pieni yleinen uimaranta sijaitsee suunnittelualueen läheisyydessä. Uimarannan vedenlaatua valvotaan säännöllisesti uimakauden aikana. Ranta-asemakaavalla ei oleteta olevan haitallisia vaikutuksia uimarannan vedenlaatuun, mikäli kiinteistön jätevedet käsitellään kaavamääräyksen mukaisesti.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa valmistelun mukaiset kannanotot Keskitalo -ranta-asemakaavaluonnoksesta.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Maankäyttöpalvelut Kirjaamo

19.9.2022

Dno 10678-2022

Salon kaupunki
Maankäyttöpalvelut / kaavoitus
PL 77
24101 Salo

Lausuntopyyntö 7.9.2022

Keskitalon ranta-asemakaava, luonnosvaihe
Asianumero: 3801/10.02.04/2022

Varsinais- Suomen aluepelastuslaitos on tutustunut Keskitalon ranta-ase-
makaavaluonnokseen ja sen selostukseen, päivätty 1.7.2022.

**Varsinais- Suomen aluepelastuslaitoksen pelastusviranomainen toteaa
lausunnossaan:**

Kaava-alueen tiestössä tulee huomioida pelastuslaitoksen yksiköiden pää-
symähdollisuus riittävän lähelle rakennuksia ja rakennelmia.

Aki Toivanen
johtava palotarkastaja

§ 59

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento

heikki.saarento@varsinais-suomi.fi

suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Auran kunta: Auran Metsä-Halavan asemakaava (196/29.8.2022)
2. Kemiönsaaren kunta: Kemiönsaaren Bötesön ranta-asemakaava 2:n muutos (206/1.9.2022)
3. Kustavin kunta: Kustavin Hirviniemen ranta-asemakaavan muutos ja laajennus (96/17.6.2022)
4. Kustavin kunta: Kustavin Itätalon ranta-asemakaavan muutos 3 (97/17.6.2022)
5. Laitilan kaupunki: Laitilan Panimosillan tien asemakaava (138/3.8.2022)
6. Loimaan kaupunki: Loimaan Hämeentien varren asemakaavaluonnos (188/23.8.2022)
7. Loimaan kaupunki: Loimaan Juvanportin asemakaava ja asemakaavanmuutos (193/26.8.2022)
8. Maa- ja metsätalousministeriö: Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttaminen (115/23.6.2022)
9. Museovirasto: Kajoamisluvapahakemus koskien muinaisjäännöistä Ruonan yhdystie 1 Naantalissa (231/12.9.2022)
10. Mynämäen kunta: Mietoisten teollisuusalueen asemakaavan muutos 2 (83/14.6.2022)
11. Nosto Consulting Oy: Sauvon Meritähden ranta-asemakaava (119/27.6.2022)
12. Nousiaisten kunta: Linnamäen asemakaavanmuutoksen ja laajennuksen luonnos (145/3.8.2022)
13. Oikeusministeriö: Luonnos hallituksen esitykseksi asunto-osakeyhtiölain ja toiminimilain 7 §:n muuttamisesta (141/3.8.2022)
14. Paimion kaupunki: Paimion Maurizintien asemakaavan muutos (213/5.9.2022)
15. Pyhärannan kunta: Reilan asemakaavamuutoksen vireille tulo (120/27.6.2022)
16. Pöytyän kunta: Yökkömäentien asemakaavanmuutosluonnos (232/12.9.2022)
17. Salon kaupunki: Salon Honkala-Annalan ranta-asemakaavanmuutos (178/17.8.2022)
18. Salon kaupunki: Veikko Salinin yhteiskäsittelyluvapahakemuksesta Salon Kiskon tilalla Vihervuori (166/15.8.2022)
19. Salon kaupunki: Perniön Keskitalon ranta-asemakaava (220/7.9.2022)
20. Uudenkaupungin kaupunki: Lidl tontin laajennus, asemakaavan muutosluonnos (113/22.6.2022)
21. Uudenkaupungin kaupunki: Lokalahden Pitkäluodon ranta-asemakaava (205/31.8.2022)
22. Uudenkaupungin kaupunki: Uudenkaupungin Lidlin alueen asemakaavanmuutos (237/13.9.2022)
23. Uudenkaupungin kaupunki: Erkinkallion ja Kallioniemen ranta-

asemakaavanmuutos (238/13.9.2022)

24. Uudenkaupungin kaupunki: : Matalan ranta-asemakaavanmuutos (239/13.9.2022)

25. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Tiesuunnitelma maantien 12266 (Auvaismäentie) parantaminen rakentamalla jalankulku- ja pyöräilyväylä välille Koskennurmenkatu-Paattistentie, Turku (9/6.6.2022)

26. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Tiesuunnitelma Maantien 192 parantamiseksi rakentamalla jalankulku- ja pyöräilyväylä välille Seikeläntie-Tanilantie Masku (61/3.5.2022)

27. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Salon Pyysuon lunastuslupahakemus (140/3.8.2022)

28. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Tiesuunnitelma mt 180 Kuusistonsalmen sillan uusiminen Kaarinassa (142/3.8.2022)

29. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Tiesuunnitelma mt 180 Hessundinsalmen uusi silta Paraisilla (144/ 3.8.2022)

30. Ympäristöministeriö: Hallituksen esitys vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamisesta (143/3.8.2022)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lausuntoa pyytäneet tahot listauksen mukaisesti

Otteen lailliseksi todistaa: Erika Mäkeläinen

7.10.2022

SALON KAUPUNKI

MAANKÄYTTÖPALVELUT/KAAVOITUS

KESKITALON RANTA-ASEMAKAAVA

KAAVALUONNOS

Kiinteistö 734-653-1-81 Ylönkylä

Olemme Kirakanjärven kesäasukkaita. Tonttimme sijaitsee samassa päässä järveä kuin ko. kaavaluonnoksen RA 1/3 korttelialue ja vastapäätä alueelle suunniteltua tonttia nro 3. Tonttimme on alla kuvassa keltaisella korostettu tontti,

Kaavassa on otettu huomioon luonnonympäristön ja maiseman näkökulma, jota pidämme tärkeänä ja RA 2/2 korttelialueen osalta asia varmasti toteutuukin. Haluaisimme kuitenkin tuoda esiin huolestamme RA 1/3 korttelialueen kaavoituksen vaikutuksista ympäristöön ja nykyisten kesäasukkaiden mökkirauhaan ja viihtyvyyteen.

Jos tämä RA 1/3 korttelialue kaavoitetaan, niin huolestamme on, että järven pohjukka kuormittuu liikaa ja vaikuttaa järven pään vedenlaatuun ja sitä kautta myös viihtyvyyteen. Järvi on erittäin matala varsinkin järven pohjukassa. Pyydämme huomioimaan myös sen, että järven pinta on kesäisin vielä paljon matalampi. Joistakin kohdista vain polveen asti. Kun järvestä uidaan, niin järven pohjasta irtoaa maa-ainesta ja sekoittaa veden koko pohjukasta. Tästä kärsitään varsinkin meidän tonttimme osalta vedessä, koska tuuli kuljettaa veden mukana sen kaiken aineksen järven päättyyn.

7.10.2022

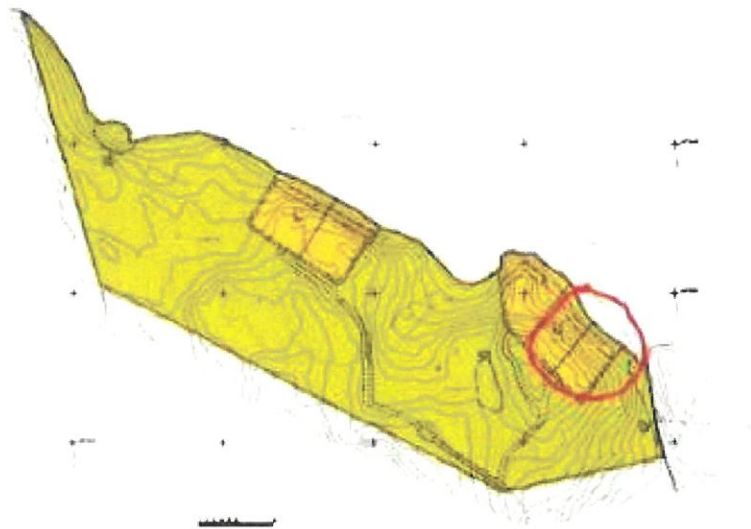
Lisäksi etäisyys meidän tonttimme ja varsinkin tuon RA 1/3 alueen tontti nro 3:n välillä on mielestämme kohtuuttoman lyhyt yksityisyyden ja mökkirauhan näkökulmasta. Olemme aktiivisia uimareita ja lapset viettävät kaikki päivät järvessä erilaisten vesilelujen kanssa. Kun meidän tontiltamme järven päästä kalliolta mennään uimaan, niin ollaan saman tien tuon tontti nro 3 edustalla/vesialueella. Tai kun meidän laituriltamme hyppää ja sukeltaa, niin on helposti jo yli puolen välin siinä kohdassa järveä, eli melkein vastarannan tulevan tontin mahdollisessa laiturissa. Meidän tontillamme on 2 mökkiä ja 3 perhekuntaa kesäisin, joten varsinkin uimatila järven päässä on aika suppea järven mataluus huomioiden, varsinkin jos sinne tulisi vielä lisää kuormitusta asukkaiden muodossa. Alla kuvassa näkyy etäisyys meidän rannaltamme vastarannalle. Vasemmalla kuvassa näkyy tontillamme oleva kallio.

7.10.2022

Viimeiseksi haluaisimme nostaa esiin pelkomme meluhaitasta, jonka tämä RA 1/3 alue toisi varmasti tullessaan, jos sinne rakennetaan mökkejä ja asukkaita tulisi tupasti lisää nykyiseen tilanteeseen nähden. Järven pintaa pitkin kantautuvat äänet todella helposti, joten pelkäämme mökkirauhamme kärsivän näin pienillä etäisyyksillä RA 1/3 alueen asutuksen myötä.

Edellä mainituista syistä esitämme, että vähintään korttelialueen RA 1/3 tontti nro 3 ja mahdollisesti seuraavakin tontti nro 2 (kuvassa punaisella ympyröidyt tontit) jätettäisiin kaavoittamatta kokonaan. Tai vaihtoehtoisesti tontit 2 ja 3 voisi yhdistää siten, että rakennusoikeutta ei olisi enää tuolla tontin nro 3 alueella. Muilta osin meillä ei ole huomautettavaa tämän kaavaluonnoksen osalta.

Salossa 7.10.2022

Salon kaupunki

Maankäyttöpalvelut/Kaavoitus

KANNANOTTO Ranta-asemakaava Keskitalo Asianumero 3801/10.02.04/2022

Kaavaluonnoksen luontoselvityksessä on varsin kattavasti lueteltu ne eläinlajit, joita alueella tavataan. Vain hirvieläimiä ei selvityksessä ole mainittu, vaikka kaava-alue ja sen lähitienoot ovat niiden liikkuma-aluetta jopa niin, että Myllypuron läheisyydessä on peurojen ruokintapaikka.

Myllyoja on mainittu maakuntakaavassa merkittäväksi suojelukohteeksi ja otettu suunnitelmassa luultavasti huomioon. Itse Kirakanjärveä ei kuitenkaan ole mitenkään otettu huomioon selvityksissä ja kuitenkin pitäisi ainakin noteerata seuraavia seikkoja:

- Järvi lienee aikoinaan syntynyt patoamalla myllyn tarpeita silmälläpitäen ja keskisyvyydeltään varsin matala. 1800-luvun kartassa nykyisen järven poikki on ollut vain oja tai puro ja muu osa suota.
- Etenkin Myllyojaan johtava lahti on keskiveden aikana syvyydeltään vain noin 1,6 m ja etenkin kaavan puoleiselta rannalta vielä vähemmän- kuten runsaasta ulpukkakasvustosta voi päätellä
- Järven pinnankorkeuden vaihteluväli on varsin suuri kevätkorkeuden ja kesän kuivan jakson välillä (noin 40 – 50 cm). Lahden poikki kulkeva kallioharjanne on kaikkein kuivimpina vuosina selkeästi vedenpinnan yläpuolella.
- Miten kaavamääräyksiin sijoitetaan tarpeelliset määräykset rantojen ruoppauksesta tai laiturien pituudesta? Uimasyvyys ei ulotu kovin lähelle rantaa.
- Suunnitelmissa mainitaan, että lähistöllä on Salon kaupungin uimaranta, mikä ei naapuruston tai järven luonnontilan kannalta ole mitenkään positiivinen asia. Onko uimarannan kävijämääriä laskettu? Omana arvioina oi hellepäivänä olla 150 – 200 kävijää ja vastaavasti 50 – 80 autoa.

Kaavaselostuksessa todetaan, ettei kaavalla ole suoria taloudellisia vaikutuksia muille, kuin maanomistajalle. Kuitenkin vain muutaman kymmenen metrin päähän vastarannalle tuleva rantarakentaminen todennäköisesti aiheuttaa nykyisille kiinteistönomistajille välillisiä negatiivisia vaikutuksia esimerkiksi arvonalennuksena.

Mitä vaikutuksia näillä ja järven pohjoispäähän aikaisemmin kaavoitetuilla tonteilla on järven yleiseen tilaan sekä nykyisten kiinteistöjen jatkokehittämiseen ja rakentamiseen?

Edellä olevaan viitaten toteamme, että luonnokseen on vielä tehtävä muutoksia kaikkien kannalta hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi. Voisivatko esimerkiksi kaksi lähinnä Myllypuroa olevaa tonttia olla esimerkiksi ns. kuivanmaan tontteja ja niille osoitettaisiin yhteinen rantaoikeus.

Salossa lokakuun 9. päivänä 2022

Lähettiläjä:
Lähetetty: maanantai 19. syyskuuta 2022 14:53
Vastaanottaja: Kirjaamo Salo
Kopio:
Aihe: Keskitalon ranta-kaavahuomioita

Luokat: Oranssi luokka

Hei, asiani koskee Salon kaupungissa, entisen Pemiön kunnan alueella sijaitsevan Kirakan järven vireillä olevaa rantakaavaa. Toivon, että Kirakan järven kohdalla otettaisiin jatkossa, kun järven vapaa-ajanrakentaminen tulee lisääntymään, tietyt järviolueeseen liittyvät erityispiirteet ja kulttuurihistorialliset merkitykset huomioon.

Mylläri sukuni on asunut ja toiminut alueella lähes sata vuotta. Itselläni on aiheesta perimätietoa ja historia-alan ammattilaisena ja myös nykyisenä yksityisen Kirakan vesimyllymuseon hoitajana tutkittua arkistotietoa noin 500 vuoden ajalta. (ks. www.kirakanmylly.fi)

A. Patoon liittyvät asiat

1. Järven laskuojan patokanava ja säädettävä vesiluukku rakennettiin noin 300 vuotta sitten alajuoksun mautilojen toimesta turvaamaan puron varrelle rakennettujen myllyjen toiminta.
- 2.
3. Myllyojassa on toiminut lukuisia vesimyllyjä ainakin 1500-luvulta lähtien. Noin kilometrin matkalla padolta alajuoksulle on lukuisia vanhoja myllypaikkoja.
- 4.
5. Koska merkittäviä laskuojia ei järveen laske, veden pinta voi laskea merkittävästi kuivana kesänä. Pidän todennäköisenä, että patokanavan rakentamista kuivina kesinä puro on ollut lähes tai kokonaan kuivana.
4. Isoisäni toimiessa myllärinä, myllärin oikeuksiin kuului oikeus vapaasti käyttää järven vesivaroja vaikka maanomistusoikeutta ei ollut. Tämä oli vesivarojen niukkuuden vuoksi myllytoiminnan edellytys, kuten oli ollut edeltävinä vuosisatoinkin.
- 5.
6. Nykyinen veden vapaan juoksun estävä pohjapato on isäni rakentama noin 60 vuotta sitten, kun ammattimainen myllytoiminta oli jo päättynyt. Pohjapato todennäköisesti kuivattaisi puron kuivina kesinä, ellei satoja vuosia vanha patokanava vuotaisi. Näin ollen purossa on vettä kesäisin, jota taas lukuisat alajuoksulla olevat mautilat käyttävät mm. kastelutarkoituksiin. Noin 50 vuotta sitten järven ensimmäiset mökkiläiset täyttivät kanavan hiekalla veden vähentyessä kesäisin, mutta sittemmin vesi on saanut virrata vapaasti.

B. Muut kulttuurimaisemaan liittyvät asiat

6. B. Vaikka ikivanha polku Teijon suuntaan tulee katkeamaan niin alueen nimistöstä toivoisi säilyvän padon lähellä olevan rakennuspaikan historiallinen muisto. Perimätiedon mukaan se on nimeltään Pajalahti. Hienoa olisi myös, jos myös järvi saisi historiallisen nimensä, Sykäjärvi (ennen viimeisintä muutosta Sikojärvi) takaisin!

Yhteenvetona, Kirakan järvi ja sen laskuoja Myllyoja ovat merkittävä kulttuuri- ja luontohistoriallinen kokonaisuus.

6.
7.